

Veliki broj zainteresiranih posjetitelja dočekao je Karića u Luzernu

Budimo dobri ljudi!

Akademik Enes Karić i urednik najstarijeg švicarskog književnog časopisa *orte* Cyrill Stieger, kao gosti grada Luzerna, u Gradskoj biblioteci su razgovarali o temi Književno pisanje u ratu

Piše: **MIRSAD MAGLAJAC**

Povodom objavljivanja najnovijeg broja švicarskog književnog časopisa *orte* (mjesto) koji je posvećen temi Književno pisanje u ratu, u Gradskoj biblioteci u Luzernu 4. maja/svibnja 2023. održani su književno veče i diskusija čiji su učesnici bili urednik časopisa *orte* iz Züricha Cyrill Stieger i bosanski književnik i islamski teolog Enes Karić. Odlomke iz romana "Jevrejsko groblje", koji je na njemački prevela Silvia Sladić, čitao je Mirsad Maglajac.

U ratu o ratu

Časopis *orte* je najstariji aktivni švicarski književni časopis koji je 1974. godine osnovao pisac Werner Bucher. U najnovijem broju (Heft 220) zastupljene su proza i poezija svjetskih autora kao što su: ruski velikan Lav Tolstoj, Ukrajinac Serhij Žadan, Sirijac Halid Halifa te bosanski književnik i teolog Enes Karić. Svim ovim vrhunskim majstorima pisane riječi je zajedničko što su ostali u svojim zemljama u vrijeme rata i pisali u ratu o ratu. Svezak 220 predstavlja svojevrsnu antologiju najboljih savremenih antiratnih književnih djela, a ilustriran je fotografijama vizualnog umjetnika Petera Hebeisena o temi Bojna polja posljednjeg sto-

ljeća. Naredne 2024. godine ovaj časopis proslavlja 50. obljetnicu.

Urednik časopisa *orte* Cyrill Stieger pojasnio je kako je za naslovnicu najnovijeg broja redakcija odabrala upravo citat iz Karićeva romana "Jevrejsko groblje" jer smatra da se ne radi samo o najboljoj književnoj obradi rata 90-ih na Balkanu nego o jednom od najznačajnijih djela moderne evropske antiratne književnosti. Karić je na Stiegerovo pitanje o motivi-

ma za pisanje ovog romana, između ostalog, odgovorio: "Opsada Sarajeva od početka aprila 1992. do kraja februara 1996. za mene je najteže iskustvo moga života. Stoga je roman 'Jevrejsko groblje' jedno književno svjedočenje o toj opsadi, o Sarajevu kao velikom logoru gdje se vidljivo gine, umire, krvari, skapava... Eto, zato sam napisao taj roman, kao bolan krik! Pritom me je vodila želja da moj roman bude jedan antiratni roman. Drago

mi je da su ga čitatelji diljem Evrope kao takvog i prepoznali".

U toku razgovora sa Stiegerom i sa publikom Karić je izrazio zabrinutost i bojazan zbog agresije Rusije na Ukrajinu jer se rat već dugo vodi i nema nekih naznaka da se približava skorom kraju. Na pitanje publike koju poruku može da pošalje svojim čitateljima s obzirom na svoje iskustvo rata i agresije na Bosnu i Hercegovinu, Karić je istakao kako je "na svakome je od nas da radimo na sebi kako bismo bili bolji ljudi, dobri ljudi, koji se međusobno poštuju i pomažu te tako stvaramo šanse da izbjegnemo buduće ratove i ublažimo posljedice prošlih".

Cyrill Stieger je dugi niz godina (1986-2015) bio novinar i urednik spoljnopoličke redakcije dnevnika *Neue Zürcher Zeitung/NZZ* i smatra se jednim od najboljih švicarskih poznavatelja prilika na Balkanu, o čemu svjedoče i njegove posljednje dvije knjige: "Ne znamo više tko smo. Zaboravljene manjine na Balkanu"/*Wir wissen nicht mehr, wer wir sind. Vergessene Minderheiten auf dem Balkan* (Zsolnay Verlag in Wien) i "Moć etničkoga. Vidljive i nevidljive linije razdvajanja na Balkanu"/*Die Macht des Ethnischen. Sichtbare und unsichtbare Trennlinien auf dem Balkan* (Rotpunktverlag Zürich).

Prevodi na njemački

Enes Karić je jedan od najpoznatijih bosanskih književnika i islamski teolog, čiji se glas sluša i čija se djela čitaju i daleko izvan granica Bosne i Hercegovine. Njegova književna djela i stručni radovi su prevedeni na engleski, arapski, albanski, italijanski, turski, slovenački i češki jezik. U prijevodu na njemački jezik objavljeni su mu do sada romani "Pjesme divljih ptica"/*Lieder wilder Vögel*, "Jevrejsko groblje"/*Der Jüdische Friedhof* (Hans Schiler Verlag Berlin) i knjiga putopisa "Crni tulipan"/*Die schwarze Tulpe* (Verlag Avicenna München).

Pred velikim brojem zainteresiranih posjetitelja ovom prilikom je najavljen i skori izlazak iz štampe još jednog djela profesora Enesa Karića u prijevodu na njemački jezik. Ovaj put se radi o zbirci teoloških eseja pod naslovom *Bodenständiger Islam in Europa - Theologische Beiträge aus Bosnien/Islam sa korijenima u Evropi - Teološki priloz iz Bosne*, koju su za izdavačku kuću Schiler & Mücke iz Tübingena priredili dvoje njemačkih znanstvenika: dr. Christ Catanzaro i dr. Rainer Oechslen.

Cyrill Stieger, Mirsad Maglajac i Enes Karić

Urednik časopisa *orte* pojasnio je kako je za naslovnicu najnovijeg broja redakcija odabrala upravo citat iz Karićeva romana "Jevrejsko groblje"